

[Marius Buhl.]

for prøven i regning at foreslå indført en prøve i kristendomskundskab. Så fik man også dér en mundtlig prøve, som kunne hjælpe til ved egnethedsbedømmelsen. Det var, hvad jeg ville sige om optagelsen.

Jeg kommer så til liniedelingen, hvorom der kunne være meget at sige. Stort set er denne liniedeling vist udmærket. Den tager jo hensyn til skolen, som den ser ud i dag, med sløjd- og skolekøkkenundervisning og med sprog og matematik i mellemskolen — og det er vist meget godt, man må bare i udvalget overveje, i hvilket omfang den kan praktiseres uden at gå de mindre seminarier for nær. At den vil stille ret store krav til det enkelte seminarium, er jo givet; men det kan vi ikke komme ind på her.

Dernæst skal jeg sige, at jeg personlig med stor glæde hilser bestemmelsen i § 11, stk. 5, ifølge hvilken eleverne udover de tidligere nævnte grupper også kan vælge et enkelt fag, hvori de kan få en mere udvidet uddannelse. Det hilser jeg med stor glæde, for jeg mener nemlig, at dette, at der i seminarietiden gives en elev lejlighed til virkelig systematisk at tage et fag op til behandling og grundigt sætte sig ind i det, vil give ham en i bedste forstand god sikkerhed overfor de opgaver, som senere måtte møde ham. Jeg tror, man har et engelsk ordsprog, der i oversættelse lyder noget lignende som: en gentleman er en mand, som skal kunne noget om mange ting og meget om een ting. Man kan vel sige kort, at med denne eksamensuddannelse skal en lærer i fremtiden være en mand, der ved noget om mange fag, mere om nogle fag og meget om eet fag, og det tror jeg er ganske godt. Hvis det kan siges, tror jeg, bestemmelsen kan bidrage til, at der skabes en lærertype, som bliver til gavn for den skole, han skal arbejde i.

Dernæst skal jeg omtale afsnittet om eksamen, om afgangsprøven. På dette punkt er jeg ikke fuldt enig med lovforslaget. Forslaget går ud på i det væsentlige at afskaffe eksamen. Det indskrænker prøven til 3—4 fag; resten skal klares ved hjælp af udtalelser fra seminariet. Jeg ser udmærket godt motivet. Motivet er dette, at man vil bort fra det i det mindste i tidligere tid lektieprægede seminarium og frem til en virkelig fri lærerskole, og det er et udmærket motiv.

Jeg husker, hvordan seminariet var i min tid. Nu ved jeg godt, det har ændret sig en del; men i min tid var seminariet en lektiepræget skole, hvor man sad på skolebænk og fik gennemgået en lektie, fik den for og skulle lære den fra dag til dag. Det var ikke absolut udviklende for unge mennesker, der uddannede sig til arbejdet i skolen. Det er det, man vil bort fra, og det anerkender jeg. Men jeg tror alligevel, at der på dette område er så mange andre ting at tilgodese end den frihed, man taler om.

Afgangseksamen fra et seminarium er jo en prøve, der giver adgang til en række embeder, og jeg mener, at denne eksamen kan opdeles i tre elementer. Det første element består i indlæring af en vis kunnen i en række fag. Disse er forudsætningen for det næste element, som er øvelse i at udføre selve gerningen som lærer. Det tredje element består i, at seminariet forsøger at bibringe eleven en sådan udvikling, at han får den personlige standard, som må være nødvendig just til dette så ansvarsfulde arbejde, som det er at være lærer.

Hvad angår det første element, indlæring af en vis kunnen, mener jeg, at man uden at gå nogen for nær godt kan holde en eksamen og vurdere ved hjælp af en karakter. En sådan fremgangsmåde vil være vanskeligere, når det drejer sig om det andet element: øvelsen i at udføre denne gerning, og om fagene praktik, psykologi og pædagogik; men også dér må det vel kunne tilrettelægges. Det vil også være vanskeligt, når vi kommer til det tredje element, de humane fag, hvis opgave skulle være den at udvikle personligheden, idet tanken på eksamen måske dér kan virke hemmende just for det, man ville opnå; det ved jeg udmærket godt den kan; men jeg vil dog også tro, at tilrettelagt på den rigtige måde skulle det også være gørligt dér.

I og for sig er det ikke med nogen stor velvilje og begejstring, jeg går ind for at kræve mere eksamen, når den højtærede undervisningsminister netop vil slå breche i eksamensmentaliteten. Det vil jeg sandelig også gerne gøre, og jeg tror, jeg kan sige med frels samvittighed, at folk derhjemme, som kender min skole — og det er en eksamensskole — ved, at det, der snakkes mindst om i denne skole, er eksamen. Jeg er ikke så forbavset over hr. Paaskesens